

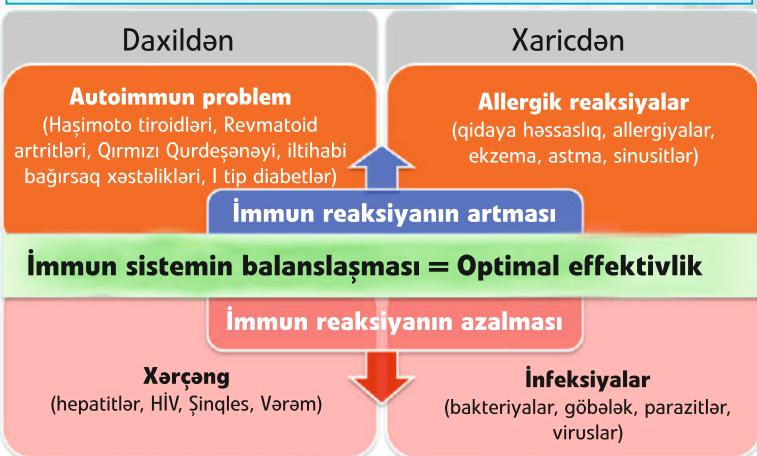

LİMFOSİT ALT QRUPLARI (SUBSETS)

İLKİN İMMUN ÇATIŞMAZLIĞININ 10 ƏSAS TƏBİL SİQNALI:

1. Bir il ərzində 4-dən çox qulaq infeksiyaları
2. Bir il ərzində iki və çox ağır sinus infeksiyaları
3. İki aydan çox antibiotik istifadəsinin çox zəif effekti
4. Bir il ərzində 2 və çox pnevmoniya ilə xəstələnmə
5. Yenidögülmüşlarda çatışmazlıq (çeki alma və ya normal inkişafla gedən)
6. Dəridə və orqanlarda qayidan xarakterli dərin absesslər zamanı
7. Dəridə göbələk və ya ağızda sancıcı ağrıların olması
8. İnfeksiyanı eradikasiya etmək üçün intravenoz antibiotik istifadə edilməsinə ehtiyac duyulmuşsa
9. İki və çox ağır infeksiyalardan ibarət septisemiya olmuşsa
10. İlkin immun çatışmazlıq problemi nəslədə olmuşsa

İMМUN SİSTEMDƏ BALANSLAŞMA

İLKİN İMMUN ÇATIŞMAZLIQ – az hallarda olur, qayidan xarakter daşıyır, 6 ay 2 yaş arasında daha çox rast gəlinir.

İKİNCİLİ İMMUN ÇATIŞMAZLIQ - Qazanılmış immun çatışmazlıq (HİV və immunosupressiya törədən: opportunist infeksiyalar, ikincili neoplasmalar, neyroloji təzahürlər), Xroniki infeksiyalar, böyük yaşlarda, xroniki acliq, geniş yayılmış malignasiya, xroniki böyrək çatışmazlığı və s. bağlıdır. İmmun supressiyanın əks təsirindən (irradiasiya, xərcəng və autoimmun xəstəliklərində istifadə edilən dərmanlardan) sonra da təsadüf edilir.

Limfositlər immun cavabın əmələ galməsində və tənzimlənməsində yer alan ən vacib hüceyrələrdir. Təbii və qazanılmış immunitetin başlıca struktur vahidi NK (Natural Killer) hüceyrələridir. Qazanılmış immunitetin əsas komponentləri isə T və B limfositlər və onların məhsullarıdır. T limfositlər hüceyrə immunitetinə, B limfositlər isə humoral immunitetə cavabdeh olan hüceyrələrdir. T limfositlər T helper(köməkçi) limfosit CD4 və sitotoksik T limfosit CD8 olaraq iki qrupa ayrılırlar,

ƏGƏR QEYD EDİLƏN ƏLAMƏTLƏR VARSA MÜTLƏQ MÜAYİNƏ EDİLMƏLİDİR!

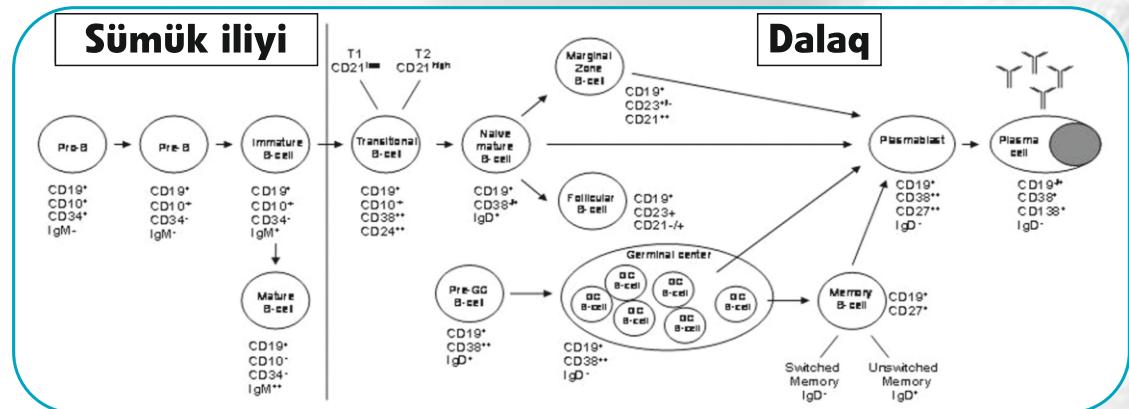
T limfositlərdə defekt	B limfositlərdə defekt
Müxtəlif kombinədilmiş pozğunluqlar Di Georg sindromu (Timus hipoplaziyası), T-hüceyrələrinin çatışmazlığından timusun inkişafının dayanması, hüceyrə immunitetlə bağlı cavabın olmaması, qurd ağızlıq, ureyin anomaliyaları, T heceyrə çatışmazlığı, hipokalsemiya, 22 xromosomda delesiya ilə bağlı olur. Ataksia-talangiektaziya Viskot-Aldrix sindromu	X-xətti aqammaqlubulinemiya(Brunton xəstəliyi), ən çox oğlanlarda olur, simptomları daha çox 6 aydan sonra biruza verir, infeksiyalar tərəfindən törənən otit, dəri və respirator trakt xəstəliklərinə yoluxma tezliyini artırır. ✓ Selektiv IgA çatışmazlığı, B limfositlərin IgA diferensiasiyası defekti olub, insanlar arasında 600 nəfərdən birində olur, nəslü və ya qazanılmış(toksoplazma, qızılcadan sonra), asimptomatik olur, respirator, mədə bağırısq və urogenital infeksiyalara yoluxmani artırır, revmatoid artrit və qırmızı qurd eşənəyi kimi autoimmun xəstəliklərin yaranmasını tətkikləyir. Dəyişkən immun çatışmazlıq ✓ Hiper IgM sindromu
Fagosit və NK hüceyrələrində defekt	Komplement sistemində defekt
Xroniki qranulomatoz xəstəlik Çediak Hiqaşlı sindromu Leykosit adheziya çatışmazlığı Mieloperoksidaza çatışmazlığı Siklik neyropeniya (elastaza defekti)	✓ C (komplement) çatışmazlığı I faktorun çatışmazlığı H faktorun çatışmazlığı D faktorun çatışmazlığı Properdin çatışmazlığı

İmmun çatışmazlıqlar, limfoproliferativ autoimmun, viral, xronik qranulomatoz xəstəliklərdə, ürək, qaraciyər, böyrək və sümük iliyi transplantasiyasının izlənilməsində də istifadə olunur.

**XƏSTƏLİKLƏRİN
DİAQNOSTİKASINDA VƏ
İZLƏNMƏSİNDE
LİMFOSTITLƏRİN ALT
QRUPLARININ TƏYİN
OLUNMASI ÖNƏMLİDİR!**

NORMAL HÜCEYRƏ PAYLAŞMASINDA ANTİGEN TANINMASI

İLKİN T HÜCEYRƏ ASSOSIASİYALI	
CD 1	Timositlər və Langerhans hüceyrələri
CD 3	Timositlər, yetkin T hüceyrələr
CD 4	T helper hüceyrələri və timositlərin alt qrupları
CD 5	T hüceyrələri və B hüceyrələrinin kiçik alt qrupları
CD 8	Sitotoksik T hüceyrələri, timositlərin alt qrupları, və bəzi NK hüceyrələri

İLKİN B LİMFOSTITLƏRLƏ ASSOSIASİYALI	
CD 10	Pre-B hüceyrələri və germinal(əcdad)-B hüceyrələrin markəzi; CALLA da adlanır
CD 19	Pre-B hüceyrələri və yetkin B hüceyrələri, lakin plazma hüceyrələri yox
CD 20	CD 19 dan sonar Pre-B hüceyrələr və yetkin B hüceyrələri, lakin plazma hüceyrələri yox
CD 21	EBV reseptor; yetkin B hüceyrələri və folliculyar dentrit hüceyrələr
CD 23	Aktivləşmiş yetkin B hüceyrələri
CD 79a	Ilk pre B və yetkin B hüceyrələri

İLKİN MONOSİT - VƏ YA MAKROFAQ - ASSOSIASİYALI

CD 11c	Qranulositlər, monositlər, və makrofaqlar; həm də tüklü hüceyrə leykemiyalarında ekspressiya edilir
CD 13	Yetkin olmayan və olan monositlər və qranulositlər
CD 14	Monositlər
CD 15	Qranulositlər; Reed-Sternberg hüceyrələri və variantları
CD 33	Myeloid progenitor(əcdad) hüceyrələr və monositlər
CD 64	Yetkin myeloid hüceyrələr

İLKİN NK HÜCEYRƏLƏRLƏ ASSOSIASİYALI

CD 16	NK hüceyrələri və granulositlər
CD 56	NK hüceyrələr və T limfositlərin alt qrupları

İLKİN KÖK HÜCEYRƏLƏRİ VƏ PROGENİTOR (ƏCDAD) HÜCEYRƏLƏRİ - ASSOSIASİYALI

CD 34	
-------	--

MARKERLƏRİ AKTİVLƏŞDİRİR

CD 30	B limfositləri, T limfositləri və monositləri aktivasiya edir, Reed-Sternberg hüceyrələri və variantları
-------	--

BÜTÜN LEYKOSİTLƏRDƏ VAR

CD 45	Bütün leykositlər, leykositlərin ümumi antigeni kimi(LCA) tanınır
-------	---

- ✓ WBC
- ✓ LİMFOSTIT
- ✓ CD3+ (T LİMFOSTIT) bütün T-limfositlərin üzerinde olan reseptör olduğu üçün, xüsusiylə hüceyrə immunitetində əsas rol oynayan T limfositlərin ümumi sayı təyin edilir
- ✓ CD19+ (B LİMFOSTIT) humoral immunitetdə əsas rol oynayan B limfositlərin ümumi sayı təyin edilir
- ✓ CD4+ (T HELPER LİMFOSTIT (köməkçi)) hüceyrə immunitetində I olaraq protein tərkibli antigenə köməyə gələn Th-lərin Üzərində olur
- ✓ CD8+ (T killer (sitotoksik)) xüsusiylə hüceyrə daxili mikroorganizmlərin sitotoksiki təsirlə (opoptoz)
- ✓ CD3+HLADR+ (AKTİV T LİMFOSTIT)
- ✓ CD4+/CD8+ (T HELPER 2 / SUPPRESSOR) – Tlimfositləri supressiya edir, B limfositləri isə aktivləşdirir
- ✓ CD16+CD56+ (NATURAL KILLER) – həm təbii həm də adaptiv immunitetdə rol oynayır
- ✓ CD45+ (LİMFOSTIT GATE) Ximerizm zamanı tələb olunur, kök hüceyrələrinin allogen transplantasiyasından sonra CD45+ təyininə ehtiyac var

Material: (EDTA-lı tam qan, 2ml)

